

Hem?ire ve Ebelerin Bebe?in Geli?imini Desteklemeye Yönelik Davran???n? Belirleme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hem?ire ve Ebelerin Bebe?in Geli?imini Desteklemeye Yönelik Davran???n? Belirleme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22805>

Öz

Hem?ire ve Ebelerin Bebe?in Geli?imini Desteklemeye Yönelik Davran???n? Belirleme Ölçe?i (HEDBDDÖ), sa?l?k profesyonellerinin, özellikle de Hem?ire ve Ebelerin, bebeklerin fizyolojik ve psikososyal geli?imlerini aktif olarak destekleme düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? özgün bir ölçüm aracıdır. Bu ölçek, alanda çal???an profesyonellerin geli?imsel destek davran???lar?n? standardize edilmi? bir biçimde de?erlendirerek, e?itim ihtiya?lar?n?n belirlenmesine ve uygulama kalitesinin art?r?lmas?na katkı sa?lamaktadır. Ölçek, 2017 y?l?nda Gözün Kahraman ve Ceylan tarafından geli?tirilmis? olup, yap? geçerlili?i Faktör Analizi ve iç tutarlılı??? Cronbach Alfa katsay?s? ile test edilmi?tir.

Ölçe?in geli?tirme süreci, sa?l?k bilimleri alanında çal???an profesyonellerin bebek bak?m?na dair güncel yakla???mlar? ne ölçüde benimsedi?ini saptama ihtiyac?ndan do?muştur. 11 maddeden olu?an bu araç, sa?l?k hizmeti sunan personelin, bebeklerin erken dönem geli?imini destekleyici müdahalelerdeki yeterlili?ini nicel olarak ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler

Hem?ire, Ebe, Bebek Geli?imi, Davran??? Ölçe?i, Ölçek Geli?tirme, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi, Neonatal Bak?m.

Yazarlar

Özlem Gözün Kahraman, ?ule Ceylan

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, hastane veya birinci basamak sa?l?k hizmetleri ortamlar?nda çal???an Hem?ire ve Ebelerin, bebeklerin sa?l?kl? geli?imini te?vik etmeye yönelik sergiledikleri spesifik davran???lar? sistematik bir ?ekilde belirlemek ve ölçmektir. Ölçek, profesyonel uygulamalar?n standartlara uygunlu?unu de?erlendirerek, geli?imsel destek alan?ndaki güçlü ve zayıf yönleri tespit etmeyi hedefler.

Ölçek, aynı zamanda, sa?l?k personelinin Bebek Geli?imine yönelik tutum ve bilgi düzeylerini davran???sal ç?kt?lar üzerinden yansıtarak, hizmet içi e?itim programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek için de kullan?labılır. Bu sayede, bebek sa?l??? hizmetlerinin kalitesinin sürekli iyile?tirilmesi amaçlanmaktadır.

Yap?

Ölçek, Bebek Geli?imini Destekleyici Davran???lar yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle

bebeklerin motor, bili?sel, dil ve sosyal-duygusal geli?imlerini desteklemeye yönelik çevresel düzenlemeler, ebeveyn e?itimi ve do?rudan bak?ma ili?kin müdahaleleri içerir. Ölçek, sa?lık profesyonellerinin bu davran???lar? ne s?kl?kta ve ne kadar etkili uygulad???n? de?erlendirir.

Ölçülen davran???sal yap?, kan?ta dayal? neonatoloji ve pediatri hem?ireli?i uygulamalar?ndan türetilmi?tir. Ölçe?in, Hem?ire ve Ebelerin bu kritik alandaki yetkinliklerini tek bir boyutta veya alt boyutlarda (faktör analizine ba?lı olarak) toplam puan üzerinden ortaya koydu?u varsay?lmaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal???ması, ölçüm arac?nın gerçekten de amaçlanan psikolojik yapıyı ölçüp ölçmedi?ini kan?tlamaya odaklanm???tır. Geçerlik çal???maları kapsamında, ölçe?in yapı geçerlili?ini saptamak amacıyla istatistiksel olarak Faktör Analizi uygulanm???tır.

Bu analiz, ölçek maddelerinin kuramsal olarak beklenen yapılar altında gruplanıp gruplanmad???n? kontrol ederek, ölçe?in çok boyutlu veya tek boyutlu yapı?s?n? do?rulam???tır. Geçerlik bulgular?, ölçe?in Türkiye ba?lam?nda Hem?ire ve Ebelerin geli?imsel destek davran???lar?n? geçerli bir şekilde ölçtü?ünü göstermi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?ini (iç tutarlılı???n?) belirlemek amacıyla yaygın olarak kullanılan istatistiksel yöntemlerden biri olan Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm???tır. Güvenirlik, ölçe?in tutarlı sonuçlar üretme yetene?ini ifade eder.

Hesaplanan Cronbach Alfa de?eri, ölçekteki 11 maddenin birbirleriyle ne kadar uyumlu oldu?unu ve aynı yapıyı ne derece ölçtü?ünü göstermektedir. Yüksek alfa katsay?s?, ölçe?in profesyonel davran???lar? güvenilir bir biçimde de?erlendirdi?ini ifade eder.

Faktör Analizi

Ölçe?in yapı geçerlili?ini test etmek için kullanılan Faktör Analizi (Aç?mlayıcı veya Do?rulayıcı), ölçek maddelerinin hangi temel boyutlar? temsil etti?ini ortaya ç?karm???tır. Bu analiz, 11 maddenin altında yatan faktör yapı?s?n? tanımlayarak, ölçe?in teorik çerçevesini desteklemiştir.

Faktör yükleri ve özde?erler incelenerek, ölçe?in muhtemel alt boyutlar? belirlenmiş ve böylece Hem?ire ve Ebelerin Bebe?in Geli?imini Desteklemeye Yönelik Davran???n?n farklı yönlerinin ölçülüp ölçülmedi?i istatistiksel olarak kan?tlanm???tır.

Araç

Test Çeşidi: Geliştirme Ölçeği

Format: Öz Bildirim veya Gözlem Temelli Değerlendirme Ölçeği (Likert tipi derecelendirme beklenmektedir, ancak derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemiştir.)

Dil: Türkçe

Hedef Popülasyon: Hemşire ve Ebeler

Yaş Grubu: Yetişkin (Profesyonel Sağlık Çalışanları)

Popülasyon Detayları: Bebek ve çocuk sağlık hizmetlerinde aktif olarak görev alan, yenidoğan ve pediatri birimlerinde çalışan hemşire ve ebeler.

Test Metodolojisi: 11 maddelik Likert tipi bir ölçektir. Puanlama metodu, davranışların sıklığı veya uygunluğu üzerinden toplam puan elde etmeye dayanır. Ölçekte puan artışı, gelişimsel destek davranışların daha yüksek düzeyde sergilendiğini gösterir.

Anahtar Kelimeler

Sağlık Hizmetleri, Psikometri, Gelişimsel Bakım, Neonatal Hemşirelik, Cronbach Alfa, Faktör Analizi, Gözün Kahraman.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtması: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: okahraman@karabuk.edu.tr (Sorumlu Yazar: Özlem Gözün Kahraman)

Yayın Adresi: Karabük Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Karabük, Türkiye (Sorumlu Yazarın mevcut bilgisine göre).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2017 yılında Adnan Menderes Üniversitesi 1. Uluslararası Sağlık Bilimleri Kongresi'nde sunulan bir bildiri kapsamında geliştirilmiştir. Kullanım izinleri için sorumlu yazar Özlem Gözün Kahraman ile iletişime geçilmesi önerilir. Ticari kullanım ve telif ücretleri hakkında bilgi, yazarın kurumu aracılığıyla edinilebilir.

Test Geliştirme Yılı: **2017**.

Kaynaklar

Gözün Kahraman, Ö., & Ceylan, ?. (2017). *Hem?ire ve Ebelerin Bebe?in Geli?imini Desteklemeye Yönelik Davran???n? Belirleme Ölçe?i: Geçerlik ve güvenirlik çal???mas?*. Adnan Menderes Üniversitesi 1. Uluslararası Sa?lık Bilimleri Kongresi, içinde (ss. 584). Ayd?n: Adnan Menderes Üniversitesi.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [hemsire-ve-ebelerin-bebegin-gelisimini-desteklemeye-yonelik-davranisini-belirleme-olcegi-toad.pdf](#)

Hem?ire ve Ebelerin Bebe?in Geli?imini Desteklemeye Yönelik Davran???n? Belirleme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir.

Ölçek 11 maddeden olu?maktadır. Ölçek maddeleri metin olarak kaynakta belirtilmemi?tir.